Декларація

про права осіб, що належать до національних

або етнічних, релігійних та мовних меншин

Прийнято резолюцією 47/135 Генеральної Асамблеї ООНвід 18 грудня 1992 року

Генеральна Асамблея,
знову підтверджуючи, що одною з основних цілей Організації Об'єднаних Націй, як проголошено в Статуті, є заохочення та розвиток поважання прав людини та основних свобод усіх, без розрізнення раси, статі, мови або релігії,
знову підтверджуючи віру в основні права людини, гідність та цінність людської особистості, рівноправ'я чоловіків та жінок та рівність великих і малих націй,
намагаючись сприяти реалізації принципів, що містять Статут, Загальна декларація прав людини, Конвенція про запобігання геноцидові та покарання за нього, Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Декларація про ліквідацію усіх форм нетерпимості та дискримінації на ґрунті релігій або переконань, Конвенція про права дитини, а також інші відповідні міжнародні документи, які було прийнято на всесвітньому чи регіональному рівні, і міжнародні документи, укладені між окремими державами-членами Організації Об'єднаних Націй,
керуючись положеннями статті 27 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, стосовно прав осіб, що належать до етнічних, релігійних та мовних меншин,
вважаючи, що заохочення та захист прав осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин, сприяють політичній та соціальній стабільності держав, в яких вони проживають,
підкреслюючи, що постійне заохочення та здійснення прав осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин, як невід'ємна частина розвитку суспільства взагалі і в демократичних рамках на ґрунті верховенства закону сприяло б зміцненню дружби та співпраці між народами та державами,
вважаючи, що Організація Об'єднаних Націй покликана грати важливу роль у захисті меншин,
беручи до уваги роботу, виконану на сьогодні в рамках Організації Об'єднаних Націй, зокрема Комісією з прав людини, Підкомісією із запобігання дискримінації та захисту меншин та органами, створеними на виконання Міжнародних пактів про права людини та інших відповідних міжнародних документів в галузі прав людини, на заохочення та захист прав осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин,
враховуючи значну роботу, виконану міжурядовими та урядовими організаціями для захисту меншин, а також для заохочення та захисту прав осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин,

визнаючи необхідність забезпечення ще ефективнішого втілення у життя міжнародних документів з прав людини стосовно прав осіб, що належать до національних чи етнічних, релігійних та мовних меншин,
проголошує цю Декларацію про права осіб, що належать до національних чи етнічних, релігійних та мовних меншин:
Стаття 1
1. Держави захищають на їх відповідних територіях існування та самобутність національних чи етнічних, культурних, релігійних та мовних меншин та заохочують створення умов для розвитку тої самобутності.
2. Держави вживають належні законодавчі та інші кроки для досягнення цих цілей.
Стаття 2
1. Особи, що належать до національних чи етнічних, релігійних та мовних меншин (надалі називаються особами, що належать до меншин), мають право користуватися досягненнями своєї культури, сповідувати свою релігію та відправляти релігійні обряди, а також користуватися своєю мовою у приватному житті та публічно, вільно та без втручання чи дискримінації у будь-якій формі.
2. Особи, що належать до меншин, мають право активної участі в культурному, релігійному, громадському, економічному та державному житті.
3. Особи, що належать до меншин, мають право активної участі у прийнятті на національному і, де це необхідно, регіональному рівні рішень, стосовно тої меншини, до якої вони належать, або тих регіонів, у яких вони проживають, в порядку, що не суперечить національному законодавству.
4. Особи, що належать до меншин, мають право створювати свої власні асоціації та забезпечувати їх функціонування та підтримувати без будь-якої дискримінації вільні та мирні контакти з іншими членами своєї групи та з особами, що належать до інших меншин, а також контакти через кордони з громадянами інших держав, з якими вони зв'язані національними, етнічними, релігійними або мовними зв'язками.
Стаття 3
1. Особи, що належать до меншин, можуть здійснювати свої права, в тому числі права, викладені у цій Декларації, як індивідуально, так і спільно з іншими членами своєї групи без будь-якої дискримінації.
2. Використання або невикористання прав, викладених у цій Декларації, не призводить до яких би там не було негативних наслідків для становища будь-якої особи, що належить до меншини.
Стаття 4
1. Держави вживають при необхідності заходів для забезпечення того, щоб особи, що належать до меншин, могли повною мірою та ефективно здійснювати свої права людини та основні свободи без будь-якої дискримінації і на підставі повної рівності перед законом.
2. Держави вживають заходів для створення сприятливих умов, які дозволять особам, що належать до меншин, виражати свої особливості та розвивати свою культуру, мову, релігію, традиції та звичаї за винятком тих випадків, коли конкретна діяльність здійснюється з порушенням національного законодавства та суперечить міжнародним нормам.
3. Держави вживають відповідних заходів на те, щоб там, де це здійснимо, особи, що належать до меншин, мали належні можливості для вивчення своєї рідної мови або

навчання своїй рідній мові.
4. Держави при необхідності вживають заходів у галузі освіти з метою стимулювання вивчення історії, традицій, мови і культури меншин, що проживають на їхній території. Особи, що належать до меншин, повинні мати належні можливості для отримання знань, необхідних для життя у суспільстві (взагалі) і в цілому.
5. Держави розглядають питання про вжиття належних заходів для того, щоб особи, що належать до меншин, могли повною мірою брати участь у забезпеченні економічного прогресу та розвитку своєї країни.
Стаття 5
1. Національна політика та програми плануються та здійснюються за належного врахування законних інтересів осіб, що належать до меншин.
2. Програми співпраці та допомоги між державами плануються та здійснюються за належного врахування законних інтересів осіб, що належать до меншин.
Стаття 6
Державам слід співпрацювати у питаннях, що стосуються осіб, що належать до меншин, в тому числі в обміні інформацією та досвідом, з метою розвитку взаєморозуміння та довіри.
Стаття 7
Державам слід співпрацювати з метою заохочення поважання прав, викладених у цій Декларації.
Стаття 8
1. Ніщо у цій Декларації не заважає виконанню державами їхніх міжнародних зобов'язань стосовно осіб, що належать до меншин. Зокрема, державам слід сумлінно виконувати обов'язки та зобов'язання, які вони прийняли на себе у відповідності з міжнародними договорами та угодами, учасниками яких вони є.
2. Здійснення прав, викладених у цій Декларації, не завдає шкоди здійсненню усіма особами загальновизнаних прав людини та основних свобод.
3. Заходи, яких вживають держави з метою забезпечення ефективного здійснення прав, викладених у цій Декларації, не вважаються prima facil суперечними з принципами рівності, що закріплені у Загальній декларації прав людини.
4. Ніщо у цій Декларації не може бути витлумачено як таке, що допускає будь-яку діяльність націй, включаючи принципи поважання суверенної рівності, територіальної цілісності та політичної незалежності держав.
Стаття 9
Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй та інші організації сприяють повному здійсненню прав та принципів, викладених у цій Декларації, в рамках їхніх відповідних сфер компетенцій.

"Права людини і професійні стандарти для юристів", 1996 р.

Інститут релігійної свободи
www.irs.in.ua